

*Sygn. akt. IV Ka 309/13*

## WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

*Dnia 4 września 2013 r.*

*Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:*

*Przewodniczący SSO Jerzy Menzel (spr.)*

*Sędziowie SSO Ewa Kilczewska*

*SSO Joanna Żelazny*

Protokolant Justyna Gdula

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Tadeusza Kaczana

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2013 r.

sprawy **M. M. (1)**

oskarżonego o przestępstwa z art. 77 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia

z dnia 30 października 2012 r. sygn. akt II K 99/12

**I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;**

**II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym wymierza mu opłatę w kwocie 50 złotych za II instancję**

IV Ka 309/13

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30.10.2012 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia uznał M. M. (1) za winnego tego, że:

1. w okresie od dnia 2 maja 2006 roku do dnia 31 grudnia 2006 roku we W. działając w warunkach czynu ciągłego pełniąc funkcję Wiceprezesa Zarządu (...) sp. z o. o. z siedzibą we W., będąc odpowiedzialnym za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości, dopuścił do prowadzenia ksiąg rachunkowych wbrew przepisom ustawy o rachunkowości, poprzez nieewidencjonowanie na bieżąco operacji gospodarczych i niezamknięcie ksiąg rachunkowych, tj. czynu z art. 77 pkt. 1 ustawy z 29.09.1994 r. o rachunkowości i za to wymierzył mu karę 30 stawek dziennych grzywny, każda po 10 złotych;
2. w 2006 roku we W. pełniąc funkcję Wiceprezesa Zarządu (...) sp. z o. o. z siedzibą we W., będąc odpowiedzialnym za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości, dopuścił do niesporządzenia w terminie sprawozdania finansowego za rok 2006 tj. czynu z art. 77 pkt. 2 ustawy z 29.09.1994 r o rachunkowości i za to wymierzył mu karę 30 stawek dziennych grzywny, każda po 10 złotych

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu łączną karę 50 stawek dziennych grzywny, każda po 10 złotych.

Ponadto Sąd Rejonowy obciążył oskarżonego kosztami sądowymi, w tym wymierzył mu opłatę w wysokości 50 złotych.

Apelację od wyroku złożył obrońca oskarżonego, który zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 77 pkt. 1 i 2 ustawy o rachunkowości oraz art. 255 § i 3 1 ksh poprzez przyjęcie, że oskarżony dopuścił się przestępstwa niesporządzenia w terminie sprawozdania finansowego za rok 2006 oraz, że dopuścił się prowadzenia ksiąg rachunkowych wbrew przepisom o rachunkowości, poprzez nieewidencjonowanie na bieżąco operacji gospodarczych i niezamknięcie ksiąg rachunkowych, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego wskazuje, że M. M. (1) nie mógł reprezentować spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...), a więc nie mógł skutecznie złożyć takiego sprawozdania do Sądu rejestrowego, albowiem nie był członkiem zarządu
2. błąd w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść zapadłego orzeczenia polegający na przyjęciu, że okoliczności ujawnione w toku przewodu sądowego, rozważone we wzajemnym powiązaniu prowadzą do całkowicie pewnego wniosku, że oskarżony dopuścił się zarzuconych mu czynów, a w konsekwencji skazaniu oskarżonego
3. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia poprzez pominięcie zeznań świadków, którzy zeznawali na korzyść oskarżonego, tj. naruszenie art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk.

Wskazując na powyższe obrońca oskarżonego wniósł o uniewinnienie M. M. (1).

Sąd zważył:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Na samym wstępie zauważyć należy, że zgłoszone w środku zaskarżenia zarzuty pozostają w oczywistej sprzecznej relacji. Zgłoszenie zarzutu naruszenia prawa materialnego oznacza bowiem, że przy niekwestionowanych ustaleniach faktycznych, kwestionowana jest subsumcja prawna, w której błędnie zawarto przepis, którego nie powinno być lub nie zawarto takiego przepisu, chociaż być powinien.

Przechodząc do oceny zgłoszonych zarzutów Sąd Okręgowy nie znajduje żadnej podstawy do ich uwzględnienia.

Zarzut naruszenia prawa materialnego oparty został na takiej oto konstrukcji, że skoro oskarżony nie został wpisany do KRS jako członek zarządu, uchwała powołująca go do takiej funkcji nie wywołała skutków prawnych co do sposobu reprezentacji spółki, a co za tym idzie, nie jest możliwe przypisanie oskarżonemu sprawstwa i winy w zakresie zarzuconych mu z art. 77 pkt. 1 i 2 ustawy o rachunkowości czynów. Wyrażony pogląd jest zdaniem Sądu Odwoławczego oczywiście chybiony. Bezsporne jest, że wskutek braków formalnych wniosek o dokonanie wpisu w KRS co do zmiany składu zarządu spółki nie został przez sąd uwzględniony. Jednak jak trafnie zauważył Sąd Rejonowy wpis do KRS ma charakter deklaratoryjny, a zatem potwierdzający. Ważność uchwały podjętej przez Zgromadzenie Wspólników w tym przedmiocie nie jest oceniane przez wpis do KRS, lecz przez działanie uprawnionych do głosowania, sposób głosowania i formę podjętej czynności. Trafnie zauważył także Sąd Rejonowy, że powołanie oskarżonego na członka zarządu pełniącego funkcję Wiceprezesa spółki nie wymagało formy szczególnej pisemnej. Dla ważności tej czynności wystarczała forma pisemna- zwykła, która została przez wspólników spełniona w postaci pisemnego protokołu i uchwały. Wyjaśnił Sąd Rejonowy również, że wspólnicy byli reprezentowani w 100 %, albowiem J. K. występowała jako pełnomocnik udziałowca (...) sp. z o.o., co zostało ustalone na podstawie pisemnego

pełnomocnictwa ( k. 1836). Głosowanie w przedmiocie powołania M. M. na stanowisko Wiceprezesa spółki (...) odbyło się przy udziale wszystkich uprawnionych współników. W głosowaniu tajnym uprawnieni współnicy podjęli jednomyślną uchwałę o powołaniu M. M. (1) na stanowisko (...) sp. z o.o. Wskazane okoliczności świadczą zatem niezbicie o tym, że uchwała w przedstawnym przedmiocie była ważna i wywoływała skutki prawne. Nieważną była natomiast uchwała co do zmiany umowy spółki w zakresie sposobu jej reprezentacji, ta bowiem została podjęta bez wymaganej dla jej ważności formy pisemnej szczególnej. Fakt ten jednak w żadnym stopniu nie wpływa na ważność pierwszej uchwały, która została podjęta niezależnie i stanowi oddzielnie ocenianą czynność prawną. Przy takich ustaleniach słusznie uznał Sąd Rejonowy, że oskarżony M. M. (1) ważnie powołany na stanowisko Wiceprezesa spółki miał obowiązek działania zgodnie z ustawą o rachunkowości, chociaż nie mógł spółki reprezentować na zewnątrz. Działania oskarżonego wewnątrz spółki były prawnie skuteczne. Z tych przyczyn oskarżony odpowiednio do swojej funkcji, a także określonego zakresu obowiązków miał powinność zajmowania się sprawami finansowymi spółki, a w ramach tych obowiązków winien dbać o rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych. Na temat nierzetelności w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych bardzo szczegółowo wypowiedział się biegły. Z pozostałych dowodów, a mianowicie z zeznań świadków K. K., J. R. wynika, że sprawami finansowymi spółki, w tym jej rachunkowością zajmował się M. M. (1). To jemu przedstawiano dokumentację rachunkową, on dokonywał jej kwalifikacji. Potwierdził to również ówczesny Prezes spółki świadek A. S. (1).

Tym samym uznać należy, że zarzut naruszenia prawa materialnego tj. art. 77 pkt. 1 ustawy o rachunkowości nie zasługuje na uwzględnienie.

Podobnie ocenić należy zarzut naruszenia art. 77 pkt. 2 ustawy o rachunkowości. Jego zasadność obrońca opiera na dwóch podstawach. Po pierwsze naruszenie przez tego przepisu prawa materialnego wynika z faktu, że skoro M. M. (1) nie mógł reprezentować spółki na zewnątrz, to tym samym nie był uprawniony do złożenia do KRS bilansu, a tym samym nie ponosi winy. Po drugie, skoro została ogłoszona upadłość spółki, to obowiązek sporządzenia bilansu obciążał nadzorcę sądowego a nie zarząd spółki.

Nie ma racji skarżący, że nieważność uchwały co do zmiany sposobu reprezentacji spółki nie daje umocowania do uznania oskarżonego za winnego czynu z art. 77 pkt. 2 ustawy o rachunkowości. Jak już wyżej zasygnalizowano ważność zachowała uchwała o powołaniu oskarżonego na stanowisko Wiceprezesa. W art. 3 ust. 1 pkt 6 u.o.r. zdefiniowano pojęcie kierownika jednostki – rozumie się przez to członka zarządu lub innego organu zarządzającego, a jeżeli organ jest wieloosobowy – członków tego organu, z wyłączeniem pełnomocników ustanowionych przez jednostkę. Jeżeli zatem nie została wskazana osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg i sporządzenie sprawozdania finansowego to odpowiedzialność ponoszą wszyscy członkowie organu zarządzającego. Tym samym uznać należy, że oskarżony pełnił funkcję organu zobowiązanego do sporządzenia sprawozdania finansowego. Ustawa o rachunkowości wyraźnie odróżnia sporządzenie sprawozdania od jego złożenia do KRS. Przepis art. 77 pkt. 2 ustawy dotyczy sytuacji, w której zobowiązany organ nie sporządził sprawozdania finansowego w terminie określonym ustawą. Z tej przyczyny, choć jak wskazuje skarżący oskarżony nie mógł skutecznie złożyć sprawozdania do KRS, to jednak, skoro działał w spółce jako Wiceprezes był odpowiedzialny za jego sporządzenie.

Nie znajduje również żadnego uzasadnienia twierdzenie, że skoro została ogłoszona upadłość to obowiązek sprawozdawczy przeszedł z organu spółki na jej zarządcę wyznaczonego przez sąd. Otóż w terminie, do którego oskarżony był zobowiązany sporządzić sprawozdanie sąd upadłościowy wydał postanowienie o zabezpieczeniu wniosku wierzyciela o ogłoszenie upadłości i ustanowił nadzorcę tymczasowego, którego zakres działania ograniczył do wyrażania zgody na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu. Sporządzenie sprawozdania finansowego z całą pewnością należy do kategorii czynności zwykłego zarządu. Postanowienie o ogłoszeniu upadłości spółki – obejmującą likwidację majątku dłużnika zostało ogłoszone przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej dopiero w dniu 11.07.2007 roku. Wskazane okoliczności jednoznacznie świadczą o tym, że Sąd Rejonowy przypisując oskarżonemu występki z art. 77 pkt. 1 i 2 ustawy o rachunkowości nie naruszył prawa materialnego.

Na uwzględnienie nie zasługują również zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych i obrazy przepisów postępowania. Jak już wyżej zauważono z przeprowadzonych w sprawie dowodów wynika, że oskarżony doskonale zdawał sobie

sprawę z roli jaką odgrywa w spółce. Był uważany za Wiceprezesa i miał obowiązek wykonywać te czynności, które do tej funkcji zostały przypisane. Jak zeznały główne księgowo do niego, a także do Prezesa A. S. kierowały sprawy finansowe w spółce i oni dalej mieli nadawać im bieg. Również A. S. zeznał, że M. M. był osobą odpowiedzialną za sprawy finansowe i rachunkowe spółki. Z kolei z opinii biegłego wynika niezbicie, że rachunkowość spółki była nierzetelnie prowadzona oraz, że bilans za rok 2006 nie został sporządzony. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia Sądu Rejonowego, które są wynikiem wszechstronnej i prawidłowej oceny wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów.

Także orzeczenie o karach jednostkowych i karze łącznej nie nosi cech niewspółmiernej surowości i uwzględnia stopień winy i stopień społecznej szkodliwości obu czynów, a także sytuację życiową, zarobkową i rodzinną oskarżonego.

O kosztach za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk i art. 3 ust. 1 ustawy z 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych